

Unirea acum

Unul ca niciunul.

Unde-s doi puterea crește.

Unirea biruie cel mai temut dușman.

O nuia lesne se încovoiaie, mai multe anevoie se frâng.

Poporul român

În 1991, Unirea, cerută de popor, a fost blocată politic de doi președinți ghidați de serviciile sovietice. Justificarea, mânăuită atunci de sculele Moscovei de la București și Chișinău, suna așa „*un popor, două state*”. Un argument în plus îl aduce președintele agrarian la București, în februarie 1991, când opinează că două „*sărăcii*” unite ar fi fără sens și în concluzie ar fi suficient „*să ne ținem de neamuri*”.

Dincolo de considerentele la zi geopolitice, economice și de bun simț, care toate stau de partea unirii neîntârziată a românilor de pe ambele maluri ale Prutului, ar mai fi și argumentele de ordin filozofic. Asupra acestor argumente generale ne vom apleca mai jos.

Sigur ideea că „*întregul este mai mult decât suma părților*” întrucât pe lângă părți întregul mai conține și relațiile dintre acestea – nu intra în logica politrucilor din anii 90.¹ Despre subtilitățile recenteii teorii antihaos, care evidențiază că „*sistemele dinamice au o serie de proprietăți emergente, care rezultă din interacțiunea părților componente și care ... nu pot fi prezise pe baza componentelor individuale*”² nu putea fi vorba în anii 90.

Prin urmare, România unită, Republica Moldova și România, nu va fi doar suma a două „sărăcii” întrucât pe lângă cele două părți în întreg vor apărea implicit și relații. Relații noi: economice (inclusiv lărgirea pieței pentru producătorii de pe ambele maluri ale Prutului), culturale, sociale, psihologice și de securitate. Mai mult interacțiunea părților va dezvolta noi structuri, cu proprietăți care nu se regăsesc în nici o parte luată individual. În fine, Transnistria a fost și până la rostogolirea Rusiei, Ecaterinei a II-a, peste Bug (1792) românească și este în continuare românească, în profuzime, chiar și conform recensământului autorităților ilegale și imperial-fasciste de la Tiraspol, din 2004 (50,3% români față de 16,7% ruși în mediul rural). Retragerea armatei de ocupație și a familiilor soldaților va fi o consecință firească și de altfel asumată de președintele Federației Ruse, la reuniunea OSCE, de la Istambul din 1999.

Octavian Căpățînă

Referințe

¹ Nicolae Mărgineanu, *Matematică și psihologie*, ed. Dacia Cluj Napoca

² Corneliu Tarba, *Ipoteze și teorii privind originea vieții pe Pământ*, ed. Academiei, 2014